

(Aquesta carta ha tingut moltes i llargues interrupcions; iniciada el dia de sant Josep espero poder-la acabar, i enviar-la, avui dia 26 o demà; d'aquí la data que veieu que hi faig constar. La meua intenció era enviar-vos-la en ocasió de sant Benet, dia 21, i de la Laetare, dia 22; no us estranyi, doncs, que els temps dels verbs i altres detalls ara quedin desfasats, però he preferit no canviar-ho.)

Molt benvolguts oblats i oblates:

Us ho deia en la darrera carta, la de dilluns passat dia 16: fa temps, anys!, que em ronda pel cap la idea d'escriure-us de tant en tant una carta a tots vosaltres, una carta col·lectiva. I és que em sap greu no solament que amb molts de vosaltres tenim poques ocasions de veure'ns sinó, a més, que molts no podeu, per diverses raons ben justificades, participar de les activitats que proposem. Ho dic a nivell personal però aquest sentiment és compartit també per la Faustina, la nostra presidenta, i segur que també per tots els oblats amb qui, sortosament, ens veiem més sovint. Sí que és veritat que en les trobades que fem, a Montserrat o allà on sigui, o en contactes esporàdics, sempre hi ha qui pregunta i qui informa sobre diversos oblats de qui tenim poques notícies. Però no n'hi ha prou. És un aspecte, aquest d'establir i assegurar contactes entre tots, que em sembla que caldrà no solament subratllar sinó organitzar una mica i tot, cosa que alguna vegada ja ha estat tema de conversa en alguna reunió de Junta.

Bé, doncs, aquí teniu la primera carta que pretén ser un modest indici d'aquesta comunió fraterna que voldria més enfortida, amb el desig que arribi a tots els oblats –ho subratllo, a tots– i també amb el desig, és clar, que jo mateix sigui periòdicament constant a escriure-us. L'escaïença de dues dates festives seguides, la de dissabte i la de diumenge, em venen com l'anell al dit per a posar-m'hi.

Dissabte, efectivament, és sant Benet, la festa que en recorda la mort, allò que litúrgicament n'anomenem el trànsit, el traspàs, i que tradicionalment és situat el 21 de març del 547 per bé que diversos historiadors el situen uns 8 o 10 anys més tard. És el papa sant Gregori (540 aprox. – 604) qui més ens parla de sant Benet; concretament hi dedica, sencer, el II volum de la seva obra “Diàlegs”. El comença així: *Hi hagué un home de vida venerable, beneït per la gràcia i Benet de nom*. L'original llatí diu: *Fuit vir vitae venerabilis, gratia Benedictus et nomine*. Alguna vegada ja hem explicat que aquí l'autor juga amb el nom llatí *benedictus*, que tant vol dir Benet com beneït, tant pot referir-se al nom com a l'adjectiu; és el que en català passa, per exemple, amb el nom i adjectiu “modest” i podríem dir, d'algú, que és modest de nom i de fets. Aquell home, doncs –ens diu sant Gregori–, es deia Benet (*Benedictus*) i era beneït (*benedictus*). Per això Gregori l'anomena sovint “l'home de Déu”. Us agradarà, si mai en teniu l'ocasió, llegir aquesta obra; la traducció que en tenim més a l'abast és la que en va fer el nostre pare Bernabé, amb una bona introducció i diverses notes, però ignoro si encara està a la venda (*Benet, l'home de Déu*, col. El Gra de blat, n. 126 – Publicacions de l'Abadia de Montserrat). Cap al final del llibre ens diu, sant Gregori, que Benet *va escriure una Regla dels monjos, remarcable per la seva discreció i molt clara de llenguatge. Si algú vol conèixer més en detall el seu tarannà, podrà trobar en l'ordenament d'aquesta Regla totes les accions del seu mestratge, perquè el sant home no pogué pas ensenyar altrament de com visqué*. No podem dir que la vida de Benet sigui una encarnació de la Regla però sí que, d'acord amb això que diu Gregori, podem subratllar la gran coherència amb què segur que vivia el nostre sant.

En el calendari litúrgic romà no consta aquesta festa. De fet és la més antiga i l'única que els benedictins, amb poques excepcions, celebràvem fins que la reforma litúrgica del II concili del Vaticà establí, el 1969, la data de l'11 de juliol, data també molt antiga en què era recordat el trasllat

de les relíquies de sant Benet des de Montecassino a Fleury, on hi ha el monestir benedictí de Saint-Benoît-sur-Loire (aquesta és una qüestió l'explicació de la qual no puc pas ara ampliar). De fet quan Pau VI, el 1964, va proclamar sant Benet patró d'Europa ja es col·locà aquest record del patronatge a l'11 de juliol. També hi influí el fet que el 21 de març s'escau sempre en plena quaresma. Sigui com sigui, les comunitats benedictines no hem pas deixat de celebrar –llevat d'algunes vegades que la data s'escau en plena setmana santa– també aquesta festa del Trànsit del nostre pare sant Benet. Festa que, com ja sabeu o us n'adonareu, té textos propis. Com que difícilment cap de vosaltres els tindrà (no els trobareu pas a la Litúrgia de les Hores) m'he permès de copiar-los, els més importants, i enviar-vos-els en un document a part; així ho podreu anar seguint bé, tant si feu sols les Laudes i les Vespres com si les feu units a Montserrat. Per poc familiaritzat que un estigui amb la Regla o amb el text diguem-ne biogràfic de sant Gregori o amb la Paraula de Déu és fàcil veure-hi, sobretot en les antífoes, referències a vegades ben explícites que potser comentaré en alguna altra carta. I més endavant faré el mateix amb l'Ofici de l'11 de juliol.

I diumenge serà la dominica Laetare, tan estimada per la família dels oblats perquè és, juntament amb la Gaudete, una de les dates en què més colla de nosaltres ens trobem a Montserrat, acompanyats sempre per una bona colla de simpatitzants i familiars. Per això ens sap greu –tot i que no podíem fer altra cosa– haver hagut de suspendre aquesta nostra trobada, com també vam suspendre l'eucaristia a l'altar de sant Benet de la catedral de Barcelona. No podem, doncs, entre altres coses, donar la benvinguda a la Maria Teresa Ribas, la qual ja s'està preparant per a esdevenir oblata benedictina de Montserrat; l'acte d'entrada, si calia, ja veurem quan el podem fer. Però ja des d'ara, Maria Teresa, t'acompanyem amb la pregària i l'estima en el teu camí cap a l'oblació.

Segur, doncs, que diumenge –cadascú a casa seva, jo al Miracle– tots sentirem la nostra comunió fraterna. Que bonica, la litúrgia de la Laetare! Em plau d'aturar-m'hi una mica, com si estiguéssim plegats passant una bona estona. Fixeu-vos que ja només de començar, a les I Vespres, després de l'himne, la litúrgia ens farà cantar com a primera antífona: “Quina alegria! Anem a la casa del Senyor”. I és que, passat ja el llindar de la mitja Quaresma, se'ns fa posar l'esguard al bell cim del camí: la Pasqua! Sí, us ho he dit moltes vegades: el sentit de la Quaresma és que ens encaminem cap a la darrera fita; ens hi encaminem i ens hi preparem. Talment com podem veure tota la nostra vida com un seguit de fites, de crides, que ens van conduint cap a la VIDA, cap a la PASQUA. Un llibre que va escriure el nostre pare Miquel Estradé, justament sobre la mort, el va titular “La darrera crida”. I la segona antífona, extreta de la carta de Pau als Efesis que llegirem diumenge, ens farà cantar, també amb perspectiva pasqual: “Desvetlla't, tu que dorms, ressuscita d'entre els morts i Crist t'il·luminarà”. Aquest “desvetlla't” em recorda tant aquella insistència de sant Benet, ja en el Pròleg, a estar atents, a no badar! (vv. 8, 13, 21-22, 44). I, prou que ho sabem, el nom que té aquest IV diumenge de Quaresma li ve del primer mot del cant d'entrada de l'Eucaristia, cant que combina Isaïes (66,10-11) amb el salm 121: “Laetare, Ierúsalem”; en català diem: “Alegreu-vos amb Jerusalem...”. Sí, la Pasqua és a prop, i això fa exultar el cor de l'Església, el cor de cada cristià; no hi som, encara, com tampoc no som a la darrera crida, però la tenim a tocar, la Pasqua, la Vida; i enmig de la vall de llàgrimes per on anem fent camí la litúrgia ens proposa una gran clariana; la boira escampa. Però el camí continua... Atents, doncs, als textos d'aquest diumenge –i sense menystenir el preciosíssim relat joànic del cec de naixement, com una catequesi: “sóc la llum del món”– segur que hi trobareu, encara, d'altres expressions d'alegria.

I ara vull encara comentar algunes altres coses que tenen a veure amb la situació que estem vivint a causa de la malaltia vírica Covid-19. Aquestes ratlles les escric ja dins aquesta setmana, passada la Laetare. I ho faig enumerant diversos punts, no pas per ordre d'importància.

1) Aquests darrers dies he tingut ocasió de parlar amb alguns de vosaltres, i penso intensificar-ho. I us convido a fer-ho també entre vosaltres –sempre amb discreció– perquè el confinament a casa dies i dies i la impossibilitat de trobar-nos pot fer necessari la comunicació i l'interès fraterns.

2) Pel que fa concretament a la salut puc dir-vos que no em consta que cap oblat tingui o hagi tingut el coronavirus. Sí que sé d'algú que, havent estat en contacte amb algun cas positiu, ha calgut que estigués en absolut aïllament d'acord amb els protocols prescrits; finalment, però, la seva analítica ha estat negativa. Probablement hi ha entre nosaltres qui té algun familiar o conegut que està sofrint la malaltia; portem-lo a la pregària i mirem de fer costat als familiars més pròxims. N'esmento dos casos. Pel que fa a mi he tingut un nebot força afectat, amb doble pneumònia i una gran feblesa;

després d'un llarg ingrés clínic, però, aquest dimecres, i amb tota mena de precaucions, ha estat donat d'alta. I, encara, sé que un germà d'en Joan González que ja té d'altres limitacions importants, i sobretot l'esposa d'aquest germà, estan molt afectats pel virus; tinguem-los ben presents en la pregària. Vull tenir un record i una pregària, també, pels dos oblat metges i algun altre infermer o auxiliar que estan al peu del canó. Gràcies.

3) Alguns m'heu preguntat com estem al Miracle i com estan a Montserrat. Estem bé, tant en un lloc com en l'altre. Sí que a Montserrat hi ha algun monjo que, per precaució i a causa d'algun refredat comú o perquè té una salut més delicada o perquè ha tingut darrerament algun contacte amb algú afectat pel virus, està especialment retirat uns dies –i no el veieu, doncs, al cor– però no és res més que això i, per tant, recomano la discreció que sempre és convenient. I no patiu: els monjos –ho dic amb un punt d'humor– solem estar habituats a viure sols, confinats, aïllats, literalment enclaustrats; per més que a alguns ens toca bellugar-nos sovint...

4) Aquesta epidèmia comporta no poder reunir-nos per a fer pregària ni per a celebrar l'Eucaristia o altres sacraments com ara el de la Confessió, dit també de la Penitència o de la Reconciliació. Us en parlo perquè alguns de vosaltres m'ho heu demanat o consultat. Els nostres bisbes han fet un comunicat pel que fa a això i molt concretament a l'Eucaristia; us en copio el primer punt: *Tots els fidels de les 10 diòcesis amb seu a Catalunya queden dispensats del precepte dominical mentre duri la situació de greu crisi sanitària actual*. Per internet, televisió o ràdio segur que tots podeu seguir, si voleu diàriament, la celebració de la missa, cosa que també caldrà fer per les celebracions de setmana santa. I pel que fa al sacrament de la confessió us copio un paràgraf de la Nota que ha emès la Penitenciaria Apostòlica sobre aquest sacrament en l'actual situació de la pandèmia (permeteu-me que m'estalviï la traducció): *donde los fieles individuales se encuentran en la dolorosa imposibilidad de recibir la absolución sacramental, debe recordarse que la contrición perfecta, procedente del amor de Dios amado sobre todas las cosas, expresada por una sincera petición de perdón (la que actualmente puede expresar el penitente) y acompañada de votum confessionis, es decir, por el firme propósito de recurrir cuanto antes a la confesión sacramental, obtiene el perdón de los pecados, incluso mortales*. I remet al n. 1452 del Catecisme de l'Església Catòlica. Aquesta impossibilitat d'assistir a les celebracions litúrgiques, tant individualment com comunitàriament, i d'haver de viure-les en la solitud em fa pensar, ni que sigui de lluny –perquè alerta! nosaltres som uns privilegiats–, en tants cristians que viuen fidelment d'ençà de dècades la seva fe clandestinament; uns quants milions, per exemple, a la Xina de què tant es parla avui. Sentim-nos-hi, molt modestament, en comunió.

5) Alguns de vosaltres m'heu fet arribar alguns textos i algunes pregàries adequats per a aquestes circumstàncies que vivim. Us ho agraeixo. Jo ara us n'envio també un. Es tracta d'un text del pare Xavier Melloni, jesuïta; és normal, doncs, l'exemple que pren de sant Ignasi per fer-nos reflexionar. M'ha recordat l'estada que vam fer a Loiola, fa dos anys, i la visita a la casa i concretament a l'habitació on Ignasi, malalt, va viure. Aviat us faré arribar algun altre text.

6) Una darrera cosa, i no únicament per a la situació actual. Us ho deia a l'inici d'aquesta carta: el meu desig és que aquesta i d'altres que vindran arribin, sense excepció, a tots els oblats (exceptuant, és clar, uns pocs la manca de lucidesa dels quals lamentablement no els permet llegir ni entendre); penso, naturalment, en aquells que no tenen correu electrònic, aproximadament una quarantena. Com ho podem fer? Una possibilitat seria que jo mateix o des de secretaria féssim les còpies i ho enviéssim per correu postal. Però una altra seria que uns quants, quinze o vint, es prestessin a fer-ho i a enviar-ho a un, dos o tres altres oblats –prèvia distribució–, la qual cosa ens relligaria encara més com a comunitat. Pensem-hi; penseu-hi. I, si voleu, digueu-hi la vostra i, si ho veieu possible, oferiu-vos-hi. I que els de la Junta em dispensin no haver-los-ho consultat.

I res més per avui, que ja som dia 27!

Rebeu, tots, una abraçada. Tan virtual com vulgueu però ben càlida i fraterna.

Jordi Castanyer.